

Bouře

DUBEN 2025 || SRDCE JE OHĚN || OSTRAVA

"diktátor zažije období prosperity teprv až přestane diskutovat o budoucnosti a začne konat v přítomnosti."

Obsah

Úvodník	2.
Dezinformace	3.
Liška a Orel	5.
Rozhovor s Marií Végovou	6.
Slzy holubice	8.
Deník	9.
Jste chytřejší než Gletý skaut?	14.
Rozhovor s Jarmilou Stasovou	15.
Dopis	17.

— . | . | - ... | . | - - . | . -- | . | — . - . | . | . |

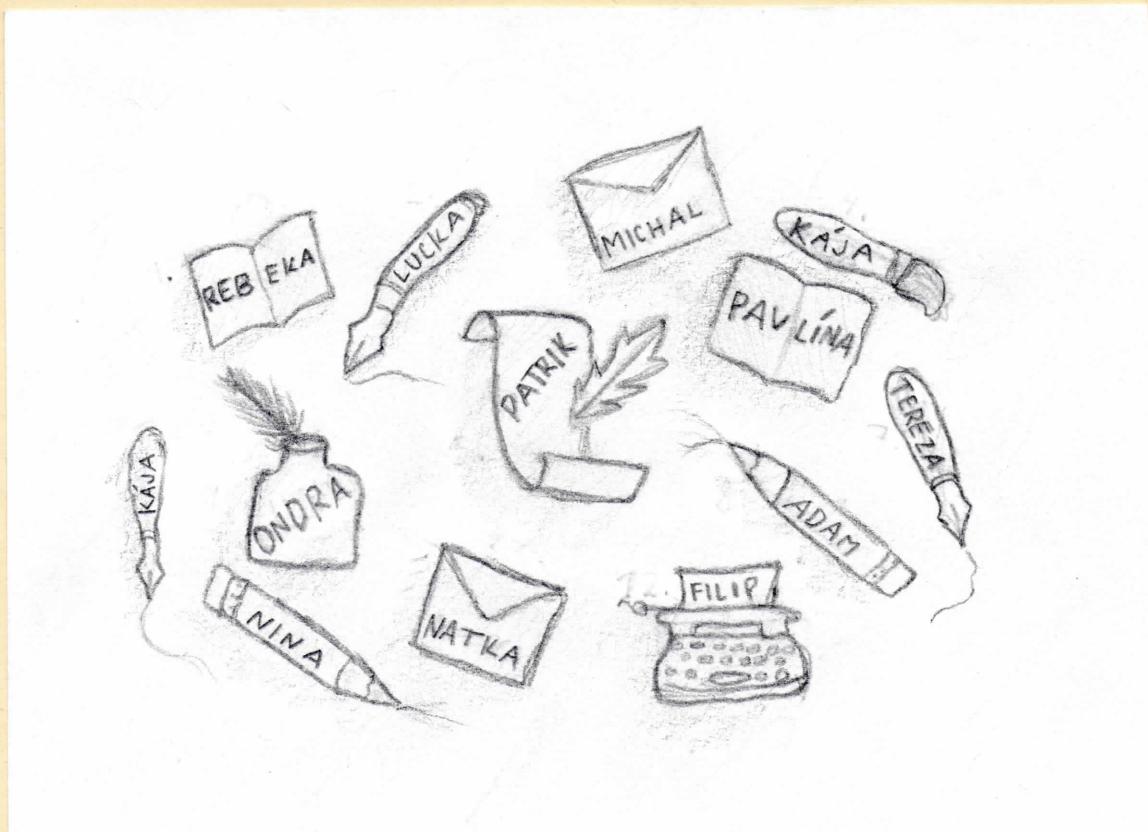
Úvodník

Vážení čtenáři,

před vámi leží časopis Bouře, který založila naše redakce u příležitosti 80. výročí od konce 2. světové války. Členy redakce se stali aktivní studenti 1. - 3. ročníků Obchodní akademie v Ostravě-Porubě.

V tomto vydání najdete mnoho zajímavých aktuálních článků, ve kterých reagujeme na problémy v současnosti a chceme tímto zároveň upozornit na nebezpečnou povrchnost naší a tehdejší doby válečné. Naše čtenáře chceme donutit k zamýšlení nad neschopností lidstva poučit se z historie.

Naše redakce

Desinformace

S pravdou je to jako s moderním uměním, někdo daný kus považuje za umělecké dílo, kdežto jiný za absolutní hloupost. V obou případech lze toto vnímání označit za subjektivní.

Občas řešíme věci ne tak jednoznačné, jako otázka, kolik je dva plus dva. Zde přichází na řadu individuální vnímání situace. S možností nejednoznačného pohledu vstupuje ovšem i možnost tento pohled ovlivnit. Proč by to někdo dělal a jakými prostředky toho může docílit?

Na žádnou z těchto otázek není jasná odpověď.

V prvním případě se může jednat o vlastní prospěch, který bude z veřejného mínění vycházet, nebo pouhá snaha přesvědčit jiné o vlastní pravdě i způsoby ne tak zásadovými.

V druhém případě lze využít nejrůznější formy médií, či jakýkoliv jiný prostředek pro šíření smyšlené zprávy. S nástupem umělé inteligence je toto nebezpečí větší než kdy jindy a právě na ni se dále v článku zaměříme.

Vzpomeňme si zhruba rok dozadu na první videa vyprodukované umělou inteligencí, jež se šířila po internetu. Nelze ji popsat jinak, než coby absolutní katastrofu, která postrádala hlavu a patu. Jak je na tom AI ovšem dnes? Za necelý rok se posunulo z roztržené animace devadesátých let do podoby téměř nerozeznatelné od reality.

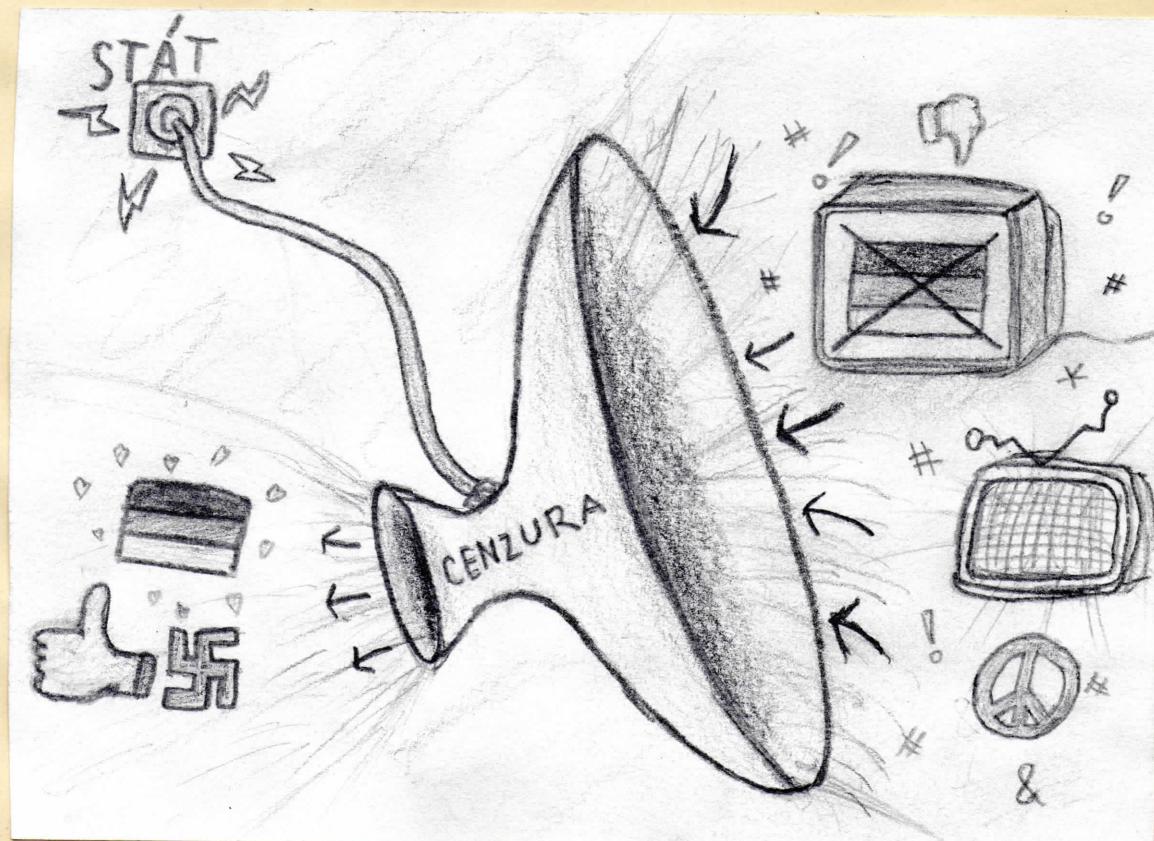
Na sociálních sítích vidíme běžně vygenerovaná videa známých osobností, na první pohled snadno zaměnitelných za skutečné lidi. Naštěstí jsme ve většině případů při detailnějším pohledu schopni rozeznat, zda se jedná o realitu, či ne. Každým dnem se ovšem šance na rozeznání s vývojem AI snižuje, a tak nám zůstávají otázky:

Co za rok? Co za 5 let? Co za 10 let?

Vývoj AI je nezastavitelný a nám nezbývá, než přihlížet k jejímu postupnému zdokonalování.

Rizikem je především pro nezávislou žurnalistiku a jakékoliv alternativní zdroje informací. Ve chvíli, kdy se všechna média zaplaví vygenerovanými obrázky a videi, nebudeme vědět, čemu věřit. Jediným "spolehlivým" zdrojem informací se v tu chvíli stanou média, jež budeme považovat za 100% verifikovaná. Kdo ovšem určí, která média to budou? Vláda, "nezávislá" organizace, či jiný "důvěryhodný" subjekt? Jedno je jisté, ať už to bude kdokoliv, zároveň určí, co se k veřejnosti dostane a co ne. Jedná se o potenciálně historicky největší cenzuru, před kterou není obrany. Jediným způsobem pak zůstane přesvědčit se na vlastní oči, což nelze ani z daleka u všech informací, jež k nám proudí.

AI je mocnou zbraní, která s největší pravděpodobností bohužel v budoucnu ukáže svou stinnou stránku. Nám, běžným občanům, nezbývá než čekat a připravit se na nejhorší.

Liška a orel

Jednoho dne pozdě večer se liška vracela z úspěšného lovů. Má před sebou ještě dlouhou a namáhavou cestu vedoucí přes nebezpečnou řeku. Jak tak jde, uvidí na stromě nad sebou orla. Dojde pod strom a povídá: "Zdravím, příteli, to máme ale krásný večer. Jakpak se dnes dařilo s lovem?" A orel na to odpověděl: "Večer možná krásný je, ovšem krásnější by byl s plným žaludkem." Liška přikývne, na chvíli se zamyslí a pak povídá: "Víš příteli, myslím že bychom si mohli navzájem vypomoci. Totiž já lov dnes úspěšný měla, ovšem čeká mě ještě dlouhá cesta a nožičky mě už bolí. Kdybys mi dovolil na záda ti vylézt, mohl bys mě domů odnést a já bych se pak o úlovek podělila."

Orel dlouho neváhá, slétně na zem a lišku si na záda vysadí. Za krátko jsou na nebi a směrují k liščinu obydlí. Když přistanou u liščina doupěte, vyběhnou z něj liščata a vrhnou se na úlovek, který liška přinesla.

Když se orel začne ohrazovat, že všechno snědí a že na něj nic nezbude, oborí se na něj liška: "Cožpak nevidíš, že mají hlad? Tři dny už nejedla nic než houby a trávu a já ještě déle! Cožpak si myslíš, že sama budu dnes jíst? Cožpak není nejdůležitější štěstí našich dětí?"

Na to orel s klidem odpověděl: "Pravdu máš. Sám mám děti, které musí živit a sám dnes jíst nebudu." S těmi slovy bleskurychle popadne jedno z liščat a vznese se k obloze i se svým úlovkem.

Liska a oreł

Jednoho dne pozdě večer se liška vracela z úspěšného lovů. Má před sebou ještě dlouhou a namáhavou cestu vedoucí přes nebezpečnou řeku. Jak tak jde, uvidí na stromě nad sebou orla. Dojde pod strom a povídá: "Zdravím, příteli, to máme ale krásný večer. Jakpak se dnes dařilo s lovem?" A orel na to odpověděl: "Večer možná krásný je, ovšem krásnější by byl s plným žaludkem." Liška přikývne, na chvíli se zamyslí a pak povídá: "Víš příteli, myslím že bychom si mohli navzájem vypomoci. Totiž já lov dnes úspěšný měla, ovšem čeká mě ještě dlouhá cesta a nožičky mě už bolí. Kdybys mi dovolil na záda ti vylezť, mohl bys mě domů odnést a já bych se pak o úlovek podělila."

Orel dlouho neváhá, slétne na zem a lišku si na záda vysadí. Za krátko jsou na nebi a směrují k liščinu obydlí. Když přistanou u liščina doupěte,

Rozhovor s Marií Věgovou

Dobrý den, představila byste se nám prosím?

"Narodila jsem se jako druhé dítě 23. února roku 1941. V roce 1942, když byla moje maminka ve čtvrtém měsíci těhotenství s mým mladším bratrem, tatínka zajalo gestapo."

Utkvěla Vám v paměti nějaká silná vzpomínka, o kterou byste se s námi chtěla podělit?

"Za války jsme žili ve sklepě za naším domem, jelikož na náš dům spadla bomba. Bydleli jsme v Holasicích. Před naším domem vedla hlavní cesta na Brno a za naším domem železniční trať směrem na Brno. Kvůli velkým bojům jsme se museli přestěhovat do Židlochovic. Když jsme se stěhovali, v příkopě jsme viděli bílého mrtvého koně. Ten pohled nikdy nezapomenu. Ze Židlochovic jsme se později vrátili zpátky do Holasic."

Měla jste někdy strach o svůj život?

"Ano, když jsme bydleli ve sklepě u dědečka v Židlochovicích. Jednoho dne dědoušek přišel s bramborami od souseda a řekl, že se blíží Rusové. Po dvou dnech k nám do sklepa přišli tři ruští vojáci. Pamatuji si to jako dnes. Byli velmi mladí a drželi samopaly. Dědečkovi vzali hodinky a když prohlédvali chlívku, našli i ten hrnec se sádlem, který dědeček dostal od známých."

Jak vypadal Váš život po druhé světové válce?

"Přední část našeho domu byla zbombardována, a proto jsme bydleli v dědečkově krejčovské dílně. Dědečkovo šití nás živilo. Jako děti jsme si hrály pod deskou, na které dědeček žehlil oblečení. Jednoho dne se ve dveřích objevila velice hubená postava s velkýma očima a kufrnatými vlasy.

Maminka začala plakat a já s bratrem jsme se schovali pod tu desku. Bylo nám řečeno, že je to náš otec. Já jsem si ho ale pamatovala jinak.

Později jsme se přestěhovali do Zaječí a dostali jsme dům po Němcích, kteří museli odejít do Rakouska v rámci odsunu. V domě zůstal čeledín jménem Siegfried. Pamatuji si, že měl klec s hrdličkou."

Mohla byste nám povědět více o svém otci?

"Tatínek přijel na kole. Utekł z pochodu smrti, ale bohužel si už nepamatuji odkud. Vím však, že nejdříve byl v Kounických kolejích, kde ho vyslýchali, a následně v koncentračním táboře Breslau. Tam pracoval na poli - sbíral řepu pro koncentrační kuchyně."

Víme, že i po druhé světové válce nenastal úplný klid, mohla byste nám přiblížit podzim 1945 ve vaší vesnici?

"Na podzim 1945 ve naší vesnici začaly houkat sirény jako varování, že se blíží Banderovci. Bydleli jsme u hlavní cesty, za námi byla pískovna a mez. Všichni muži z naší vsi se jí vydali chránit s puškami na kolech, včetně mého otce. Jenže Banderovci nepřišli od Bulhar, ale od Přítluk.

Já jsem si se starším bratrem hrála v potůčku, ve kterém bylo trochu písku, kousek od domu. Mladší bratr seděl na schodech před domem. Když Banderovci začali střílet, mladší bratr se schoval v domě a já se starším bratrem jsme zaborčili hlavy do potoka. Na pomoc přišli i muži z vedlejší vesnice a podařilo se jim Banderovce zatlačit. Poté z Brna přijela jednotka, která dva Banderovce zastřelila a zbývajících sedmnáct zajala."

Děkujeme Vám za rozhovor.

Slzy Holubice

Slza za slzou padá na zem.

Proč pláčeš holubičko?

Proč klepe se tvé ubohé tělíčko?

V prachu a krvi leží ptáče.

V šumu ticha jde jen slyšet cvrkot,

všude ticho, jen ten vzlykot.

Toč zvuk holubičího pláče.

Větvička v jejím zobáčku už zvadla.

Slza za slzou, její poslední, na zem padla.

Holubička stonala tam se zlomeným srdcem.

Deník

31.3.2025 (pondělí)

To už je ráno? / když jsem již vzhůru vůbec se mi nechce vstávat. Dnes mám ve škole na osm, takže vstávám v 5:15. Za hodinu už jsem většinou připravená jet do školy. Z bytu ale vycházím až v 6:42 a jdu pomalu na tramvaj.

Dnešní den byl docela klidný. Domů jsem přijela kolem půl třetí. Vlastně je dobré že se nic zajímavého nedělo. Kolik lidí na tomto světě by si mohlo mit nudný život a my si toho ani počádně nevážíme.

Po šesté hodině večer začínám mít menší migrénu. Pondělí bez migrény? To přeci nejde. Není to však nic extrémně otravného. Možná je to i tím že už jsem si na migrény zvykla. Milám často i silné migrény se kterými musím většinou přeít celý den ve škole, a ještě třeba psát některé testy. Jedině, co mi na migrény zabírá je totiž spánek a ten si ve škole skutečně dopřát nemohu. Dnes se mi nastěstí spustila migréna až doma.

Přemýslím, jestli si mám před spaním ještě čist. Čtení přímo miluju ale s migrénou si tu knihu tak moc neužiju. Asi si přeci jen přečtu alespoň jednu kapitolu.

Nakonec jsem přečetla kapitoly dvě.

1.4. 2025 (úterý)

Dnes mám školu až na devět. Vstávám tedy o hodinu později. Každé ráno v pracovní den je pro mě stejně nehledě na to v kolik hodin vstávám. Moje nejlepší kamarádka má dnes narozeniny. První, co jsem tedy dnes udělala bylo to, že jsem jí popřála. Dařek jsem jí předala už v sobotu. Věděla jsem, že se dnes neuvidíme.

Samořejmě se dnes zase nic zajímavého nedělo. Domů jsem přijela o půl čtvrté. Dnes půjdou spát brzy jelikož mám zítra ve škole na sedm.

2.4. 2025 (středa)

Vstala jsem ještě před pátem. Ráno bylo jako každé jiné. Akorát z domu jsem vysila v šest.

Do školy jsem dorazila společně se svou kamarádkou.

V tělocvičku jsem dostala při volejbalu pořádnou ránu do hlavy. Naštěstí se nic važného nestalo mně ani mým brylím.

Zítra nejdou do školy. Jdu totiž na kontrolu na ortopedii. Nestihla bych ani dvě hodiny.

Navíc mě určitě zase ortoped vezme o dvě hodiny později, než jsem objednaná.

3.4. 2025 (čtvrtek)

Vstávala jsem ve čtvrt na sedm, ale mám ještě spoustu času než půjdou na zastávku a pojedu na ortopedii. Myslela jsem si, že po včerejšku rádnou modřinu nemám ale opak je pravdou. Je sice velice nenápadná a když o ní člověk ví tak si ji všimne.

Jsem ráda že ortoped konečně zjistil příčinu mých zbytečných a helogických úrazů. Taky se mi u něj povídlo (zase) praštit mobilem o zem.

Musela jsem si tedy jít kupit nové ochranné sklo, protože to staré tu ránu moc nepřežilo.

Doma jsem uhačkovala dárek pro kamarádku k narozeninám. Snad se ji bude líbit. Hačkovala jsem po docela dlouhé době. Umím to už několik let, ale poslední dobou na tento můj koníček nebyl čas. Musela jsem se rozhodnout který z mých koníčků bude hlavní a vyhrála četba.

4.4.2025 (pátek)

Dnes jsme měli zase na sedm. Ve škole jsem poprvá kamarádce k narozeninám a předala jsem jí dárek který se jí (shad) líbil.

Krůli časopisu Bouře jsme si dnes s ostatními redaktory vyslechli příběh letce RAF Zdeňka Škarvady. Vyprávěla nám ho jeho manželka. Bylo to velice zajímavé.

Doma jsem zjistila že moje maminka musela dnes navštívit nemocnici, jelikož ji nebylo dobré. Má totiž určité zdravotní potíže. Prý ji ale nic vážného není a spíše jí bylo jen krůli změny počasí. Neustálé a prudké změny počasí jsou problémem této doby. Jeden den mrzne a další den je zase jako v létě.

Minimálně další měsíc se budu mamky ptát, jestli ji je dobré. Jen dnes jsem se ji zeptala alespoň 20x.

5.4.2025 (sobota)

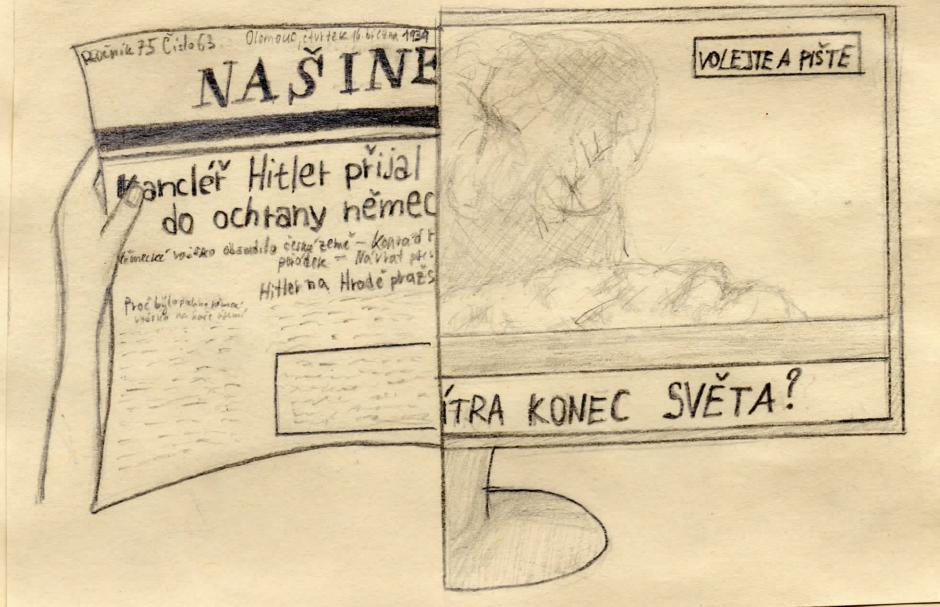
Konečně je víkend. Jako vždy se skoro nic nedělá. Odpoledne jsem se venku prošla se svým psem. Pak jsem se podívala na angličtinu, kterou se zítra musím učit. Dnes jsem se shazila naučit fakt a zítra se naučím sloučka abych to pak dala do hromady anglicky.

Stejně se u toho zkoušení zase vystresuju a vše nebo alespoň většímu učiva zapomenu.

Stres hráje v mé životě velkou roli a nějak se té roli nechce vzdát.

6.4. 2025 (neděle)

Tuto větu piši v deníku již po sedmé. Dnes se nic zajímavého nestalo. Ale jak už jsem psala

v pondělí je to vlastně dobré. Uklizela jsem, učila jsem se, chystala jsem se do školy... V tomto deníku bych se měla zamyslet nad tím co má tato doba společného s obdobím druhé světové války. Přemýšlela jsem nad tím celý ten týden. Vlastně i déle. Tato dvě období se absolutně nedají stvrhnout. Nikdo z naší generace si neumí ani představit jaký byl život za druhé světové války. Nikdo jsme to nezažili, nebyli jsme tam, neviděli jsme to, co se tenkrát dělo. Preci jen jsem přišla na dvě věci, které by mohly být společné pro obě tato období.

První z mých nápadů je strach. Myslím si, že to patří ke každé době. Každá generace v každé době má strach. Sice třeba z něčeho trochu jiného ale má strach. Snad skoro všichni se můžeme boát toho, co bude zítra, večer nebo i za pouhou hodinu. Bojíme se toho, co bude. Co se může stát. Kdo zase co vymyslí a jak to ovlivní nás život. Další válka, pandemie nebo jednoduše další člověk který bude chtít ovládnout celý svět. Moje generace žije v době, kdy nikdy nevime, kolem jakého člověka procházíme. Má zbraň? Je nějakým způsobem nebezpečný? Strach patří ke každé době, ke každému národu ale i samotnému člověku.

Mou druhou myšlenkou jsou falešné informace, které jsou všechno kolem nás. Co je pravda a co ne? Čemu můžeme věřit? A komu? Existuje vůbec něco, čemu věřit můžeme? Nebo někdo? I díky internetu a sociálním sítím je fato problematika vysoká. Z toho máme vlastně taky strach. Třeba když nějaké takové falešné a neověřené informaci uvidíme. Kolikrát za můj život se vyskytla zpráva o blížícím se konci světa. Pamatuji si, když jsem ještě byla malá, a právě tato zpráva byla všechno. Měla jsem tenkrát strašný strach. Ani nevím, kolik mi bylo. Neměla jsem z toho ale tenkrát rozum a věřila jsem tomu. Věřila jsem všemu a všem. Strašně jsem se bála. No uběhlo více než deset let a pořád se nic (naštěstí) nestalo. Musíme si vše potřádat a ověřovat a nevěřit všemu co slyšíme nebo čteme.

ježde chybější
než Gelsj skaut?

Šestiletý skaut dostal zašifrovanou zprávu.
Zvládneš to rychleji?

A	• -	I	• •	R	• - -
B	- - - -	J	• - - -	S	• • •
C	- - - .	K	- - -	T	-
D	- - ..	L	• - - ..	U	• • -
E	• .	M	- -	V	• • - -
F	• • - -	N	- - •	W	• - -
G	- - - .	O	- - -	X	- - - -
H	• - - -	P	• - - -	Y	- - - -
CH	- - - -	Q	- - - .	Z	- - - -

— 1 —

— — — / ...) ... —) .) —) ..) —) ..

...-1.-1...

— · — · / — · — · / —

W. B. G. D. C. H. L. S. M. W.

~~Byteli dopsan vobzaby~~

Rozhovor s Jarmilou Stašovou

Dobrý den, mohla byste nám představit sebe a svého manžela?

"Dobrý den, jmenuji se Jarmila Stašová a narodila jsem se v roce 1912.

Můj manžel se jmenoval Franz Bohm a narodil se roku 1901."

Mohla byste nám povědět, jaký byl Váš život před válkou?

"Bydleli jsme spolu v Ostravě a Franz pracoval jako obchodní zástupce v železárnách ve Vítkovicích. Od tamtud byl přeložen na Slovensko do Koterbachu, to jsou dnešní Rudňany. Už tenkrát jsme byli manželé a já odjela s ním. V roce 1937 se nám narodily dvojčata, dva kluci."

Jak pro Vás vypadal začátek války?

"Kvůli své národnosti byl Franz donucen se přidat k nacistům. Když pak prišli Rusi, zatkli ho a odsunuli zpátky do Ostravy, kde byl držen a umístěn do sběrného tábora na Slezské Ostravě u zámku, jako sudecký Němec."

Co se dělo dál?

"S Franzem jsme se mezikárem pro bezpečí dětí rozešli. Já měla české občanství a mohla jsem tedy zůstat s dětmi v Koterbachu, kde jsem pracovala jako ředitelka dětského domova. Bohužel moji kluci měli německé občanství a jednou, když byli ve škole, prišli Rusi, sebrali je a odvezli do sběrného tábora do Nových Zámků na jihu Slovenska."

Co jste pak dělala?

"Naštěstí jsem je jako Češka a jako ředitelka dostala zpátky. Pak jsme se vrátili do Česka na Slezskou Ostravu, kde jsme bydleli u sestřenky než jsme dostali byt v Přívoze."

Tak to jste měla vážně štestí, že jste své syny získala zpátky.

A co Váš manžel? Jak to bylo s ním dál?

"To opravdu ano. Franz byl vyhoštěn z Česka do Kornbachu v Německu i s celou jeho rodinou, která bydlela na Opavsku. Tam žil až do své smrti."

Zůstali jste pak ještě v kontaktu?

"Ze začátku jsme si posílali telegramy, ale to bylo zakázané a kdyby na to někdo přišel, hrozilo by mi vězení. Proto jsme pak kontakt přerušili.

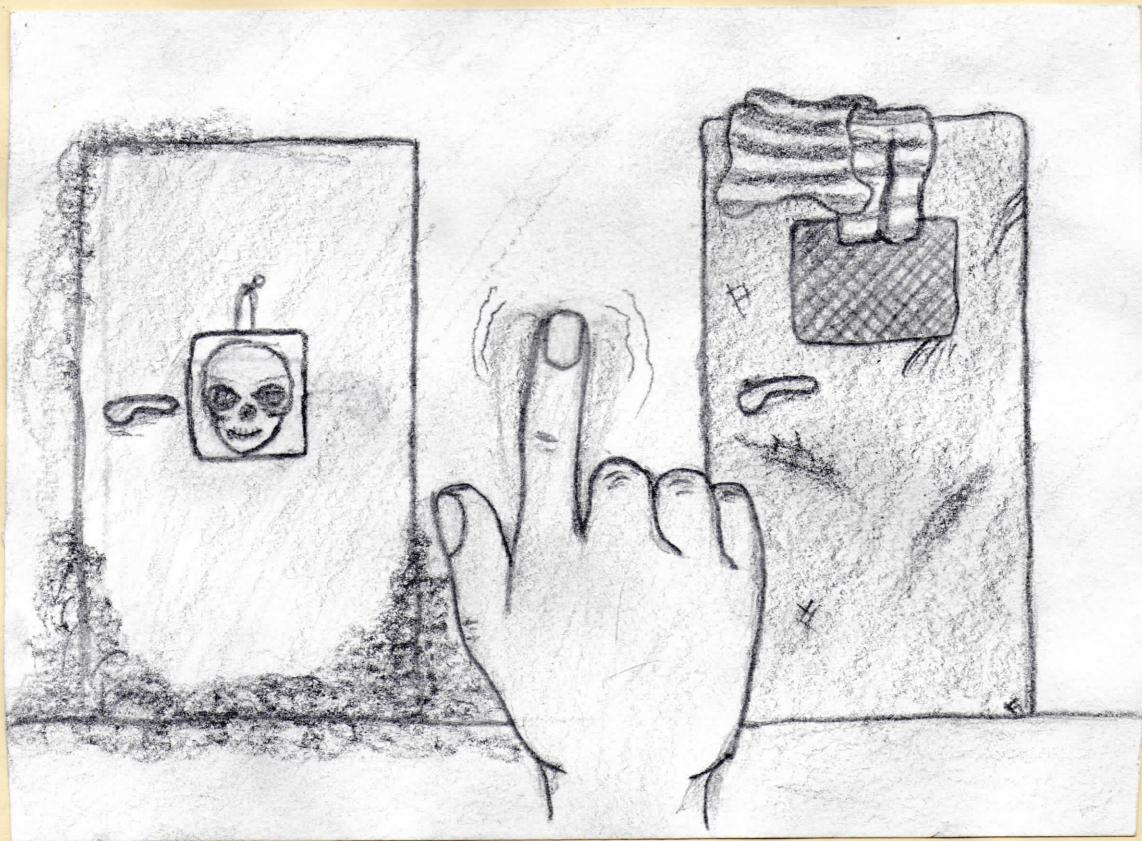
V roce 1960 zemřel. Byla jsem schopná nám s chlapci zařídit cestu do Německa a zpět na jeho pohřeb."

Jaké to bylo po válce?

"Po válce jsem si našla nového manžela, se kterým jsme se přestěhovali na Žilinu, kde jsem žila až do svých 96 let a zemřela jsem v roce 2008."

Doris

Vážení redaktori:

obracíme se na Vás s prosbou o vydání tohoto dopisu ve Vašem časopise Vedem. Ptáte se, jak víme o tom, že ho pišete?

Jsme studenti střední školy a nyní je rok 2025. Víme o všem, co se pro nás v těchto dnech - pro Vás v současné době, stalo a stane. Víme, že to zní cíž neuvěřitelně, ale věřte nevěřte, je to pravda.

Tímto dopisem se Vás snažíme varovat před hrozby, které Vás čekají. Chápeme, jak se možná cítíte, že jste v režimu přežívání a že se soustředíte hlavně sami na sebe, ale pro Vaši motivaci, tato situace sloní v noce 1945. Nejúčinnější pro Vás bude, když budete držet pospolu jako tým a nelbudete se navzájem podvádět. Držet se pospolu Vám sice neznamí výhru, ale může Vám pomoci s přežitím tím, že se budete navzájem podporovat a pomáhat si. Držte se své Terezie!

Určitě máte možnost nechat si zaslat dopisy a balíčky od Vašich blízkých mimo Terezín, tak toho využijte, dokud můžete. Avšak vše, co Vám je zasíláno, se k Vám nemusí dostat. Kontrolou určitě neprojde žádné jídlo, takže je zbytečné si o něj žádat. Hlavní věci, které budete potřebovat, jsou oblečení a základní hygienické potřeby.

Jednou z dalších možnosti, jak se můžete mít lépe v Terezíně je, že budete pracovat jeho dělnici nebo vykonávat různé jiné práce, nejlépe v budově. Bude Vám přiděleno více jídla a získejte možná i jiné výhody. Abyste mohli takto pracovat, nesmíte přiznávat žádné příznaky nemoci či slabosti.

Víte se nebojte riskovat! Doba je zlá, bez riziku nemůžete získat! Jakékoliv napady, co máte, se nebojte realizovat, nemáte tim co ztratit, ale můžete tim vždy něco získat.

Využijte návštěvy Červeného kříže a snažte se jim ukázat pravdu Terezína. Ukažte jim zvrácenosť a zvrhlostí nacistické ideologie a vše, co se nacisté snaží schovat. I když Vás to může stat život, ostatní to můžou za chránit.